

ЗРАСТУЙ, РІДНА ШКОЛО І МІЙ ТРЕТІЙ КЛАС!

Щороку вереснева стежечка запрошує вас до рідної школи. Радісні привітання, розповіді про літні враження наповнюють святкове шкільне подвір'я. Ось-ось розпочнеться перший у цьому навчальному році **урок літературного читання**, на якому ви ознайомитеся з новим підручником.

Читаючи твори цього розділу, ви будете:

- дізнаватися, як розпочинають новий навчальний рік ваші однолітки в різних країнах;
- визначати тему й головного персонажа прочитаного твору;
- розповідати одне одному про літні враження і прочитані книжки;
- створювати веселі колажі, про які розповідається в «Медіавіконці».

Осінні
настрій

Максим Рильський

ТИХА, ЗАДУМЛИВА ОСІНЬ СПУСКАЄТЬСЯ...

Осінь на землю тихенько спускається
в небі летить, наче птах.
Крилами-хмарами небо вкривається.
Пухом тумани із крил її падають,
стеляться в вільних степах.
Літо зелене і радісне згадують.
Стріпує крилами осінь широкими,
роси спадають у млі,
ллються крізь неї дощами-потоками.
Літо веселе, співоче минається,
спокій стає на землі...
Тиха, задумлива осінь спускається...

- Послухайте вірш. Який настрій він передає?
- Чи помітили рядок, який повторюється?
- Ранню чи пізню осінь описано у вірші?
- У якому темпі, з якою силою голосу краще прочитати вірш? Прочитайте.
- Які порівняння використав поет, описуючи осінь?

Знайдіть у вірші слова, вжиті в переносному значенні. Поясніть, які ознаки осені вони передають.

Скринька очікувань

Що кожен/кожна з вас очікує від уроків літературного читання? Запишіть удома свої побажання. На наступному уроці ми їх обговоримо, складемо у скриньку. Цікаво буде перед Новим роком пригадати свої очікування і визначити — що з них справдилось, а що ні.

Вчимося слухати й розуміти текст

- ◆ Послухайте текст. Намагайтеся запам'ятати, про які країни в ньому розповідається.

Ольга Морозова

ПЕРШИЙ ДЕНЬ У ШКОЛІ

Ви знаєте, як весело буває в цей день школярам. І новеньке вбрання, й багато-багато квітів, голосний веселий перший дзвінок! І найперший у житті урок.

А як в інших країнах відбувається в цей день?

В **Індії**, наприклад, навчання починається в червні, коли мине пора найбільшої спеки. Учитель поздоровляє тих, хто вперше прийшов до школи. Він читає їм давню народну казку, а потім всі діти вчать літеру А. Вони пишуть А і співають пісню про А. Батьки учнів одягають учителеві на шийку вінок із красивих квітів.

Є в Індії і такі школи, де один день учні вчать без учителів. На цей день учні обирають з-поміж себе ніби учнівський уряд — парла́мент — і міністрів. Найголовніший з усіх міністрів — міністр дисципліни.

У **Японії** вчитися починають із квітня — тоді саме в цій країні цвітуть вишні. Учитель вітає дітей, а потім показує, де хто з учнів сидітиме. Показує він їм також і місце, де ставити взуття. Бо в Японії, як і в Індії, перед тим, як увійти до будинку, треба скинути черевики і залишити їх біля входу. Так само й у школі.

Діти у **Фінляндії**, вперше йдучи до школи, дають обіцянку, що не псуватимуть своїх гладеньких парт. І своєї обіцянки вони дотримуються не тому, що у Фінляндії за пошкодвану парту доводиться платити гроші. Просто новенькі, чепурні, блискучі парти куди більше подобаються учням.

На яку тему цей текст?

- Про початок навчання у яких країнах ви дізналися?
- Що було несподіваним? Новим?

Поставте одне одному запитання за прослуханим.

ПРИСЛІВ'Я

Знання людині — що крила пташині.

ЯК У НІМЕЧЧИНІ СВЯТКУЮТЬ ПОЧАТОК НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

У Німеччині батьки дарують першокласникам і першокласницям величезний пакет, заповнений різними подарунками — солодощами, іграшками, а також корисними для школи речами. «Шкільний пакет», який здебільшого має форму конуса, чимало батьків майструють власноруч. Уперше такі речки для подарунків з'явилися у Німеччині ще майже 300 років тому.

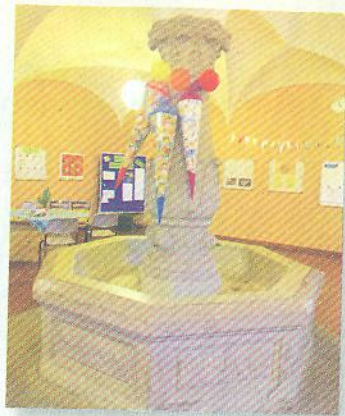
Більшість дітей у Німеччині йдуть до школи в шість років. Навчальний рік починається в серпні. І для дітей, і для їхніх батьків школа є початком нового життя.

Готуючись до початку навчання, батьки купують першокласникам шкільний ранець. Часто він має міцний каркас, щоб книжки та зошити в ньому не заминалися, і щоб водночас був зручним.

У шкільному ранці має бути все необхідне для навчання: ручки, олівці, лінійки, зошити. Не менш важливою також є така річ, як бутербродниця. У Німеччині, особливо в початковій школі, часто немає обіду. Але учні мають час на легкий перекус. Тож потрібна спеціальна коробочка для бутерброда. Обідають

спеціальній групі для школярів.

Не можна забувати і про фото на пам'ять. На таких світлинах діти тримають у руках пакет з подарунками, який часто більший за них самих.

Під час урочистої церемонії для першокласників і першокласниць учні старших класів разом з учителями влаштовують невеличкі вистави. У деяких школах до кожного першокласника або першокласниці приставляють помічника або помічницю з другого, третього або четвертого класу, котрий у перші дні допомагає новачкові, дає різні поради.

Для дітей проводять також екскурсію школою, показують їм їхні класи. Наступного дня новачки мають знайти дорогу до класу уже самі або ж у супроводі свого наставника.

За матеріалами інтернет-джерел

- На яку тему цей текст? Чому не вказано його автора?
- Знайди і прочитай, що має бути у шкільному ранці першокласника та першокласниці у Німеччині. А в нашій країні?
- Що тобі сподобалося в цій розповіді? А що здивувало?
- Поставте одне одному запитання за прочитаним.

Відчиняєш, утворившись, мандрівниця, олов'яними.

Алла Коваль

ЗНАЙОМІ НЕЗНАЙОМЦІ

(Скорочено)

Слово «школа» є в багатьох мовах. З'явилася школа як навчальний заклад дуже давно, 24 століття тому.

На українські з'ємлі школа прийшла тисячу років тому. А по дорозі до нас грецьке слово «схóле» і стало школою.

Ти щодня відчиняєш двері свого рідного класу. Тут тебе зустрічають твої однокласники і однокласниці, твоя перша вчителька або вчитель.

Прийшло до нас слово «клас» із латіни, утворившись від слова «клáсис», яке означає «група людей».

А ось нарешті й рідна парта. Може, хоч вона не є чужинкою? Ні, вона теж, виявляється, мандрівниця.

У стародавніх школах учні сиділи на довгих лавах біля столу. Та згодом їх розділили, розсадили по двоє: апáрт — «збоку, окремо». Слово «апарт» є і у французькій, і в німецькій мовах. Ти, напевно, вже встиг у тому слові впізнати свою парту?

Чи не задумувався ти над походженням таких слів: *бук, буква, буквар?*

Чи не родичі вони часом? І чиї вони, ці слова? Слово «бúки» прийшло до нас від прадавніх наших сусідів — гермáнців. Означало воно в них і букове дерево, і дóщечку з бука, на якій писали, і літеру, вирізану на бúковому брусочку.

А *олівець*... Чи він теж чужинець? Слово «олівець» теж із дуже давніх часів. Пов'язане воно зі словом «óлово» — назвою металу.